

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Škola:	Střední škola obchodní, České Budějovice, Husova 9
Projekt MŠMT ČR:	EU PENÍZE ŠKOLÁM
Číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0536
Název projektu školy:	Výuka s ICT na SŠ obchodní České Budějovice
Šablona III/2:	Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Číslo šablony:	VY_32_INOVACE_ZSV_042
Předmět:	Základy společenských věd
Tematický okruh:	Člověk jako občan
Autor, spoluautor:	Mgr. Markéta Macháčková
Název DUMu:	Stát a jeho funkce
Pořadové číslo DUMu:	2
Stručná anotace:	Výukový materiál se týká problematiky státu a jeho funkcí. Jeho úkolem je žáky seznámit s chodem státu a s tím, co je hlavním úkolem státu. Součástí této problematiky je také vznik státu. Proto je tento materiál také doplněn o teorie vzniku státu. Vše je teoreticky vysvětleno, a poté doplněno o procvičení a upevnění této problematiky.
Ročník:	3.
Obor vzdělání:	63 – 41 – M/01 Ekonomika a podnikání, 65 – 42 – M/02 Cestovní ruch
Metodický pokyn:	Žáci použijí snímky se závěrečným testem a vyřeší úlohy. U poslední úlohy závěrečného testu se objevuje vazba na dějepisné učivo.
Výsledky vzdělávání:	Žák dokáže uvést základní rozdíl mezi státem a společností, dokáže vyjmenovat základní znaky státu a jeho hlavní funkce. Pochopí rozdíl mezi vnitřními a vnějšími funkcemi státu a uvede příklady.
Vytvořeno dne:	1. 3. 2013
Pokud není uvedeno jinak, uvedený materiál je z vlastních zdrojů autora.	

Stát a jeho funkce

Stát

= forma politické organizace lidské společnosti, která sdružuje obyvatele určitého území v právní celek

⇒ znaky státu:

1. *organizace státu*
2. *právo*
3. *území a obyvatelstvo*

Funkce státu

- funkce státu je možné rozdělit do dvou základních skupin, které je možné ještě dále dělit:
  1. Vnitřní funkce – souvisí s organizací života ve státě
  2. Vnější funkce – řeší se ve vztahu k jiným státům

Vnitřní funkce:

1. bezpečnostní – znamená zajištění bezpečnosti občanů a jejich majetku
2. právní – znamená zajištění respektování právního řádu
3. ekonomická – stát stanoví podmínky pro chod ekonomiky
4. sociální – znamená zajištění občanů v nepříznivé situaci
5. kulturní – péče o kulturní dědictví, rozvoj školství, vědy a výchovy

Vnější funkce:

1. diplomacie – vyjednávání s dalšími státy
2. regulace zahraničního obchodu – stát stanovuje podmínky pro zahraniční obchodní vztahy
3. obrana území před napadením

Úkoly

Uvedte 3 příklady sociální funkce státu.

Rozhodněte o jaké funkce státu se jedná:

- a) Rozhodnutí o zřízení nového národního parku

- a) Podpis smlouvy se Slovenskem o vzájemné pomoci při povodních

Teorie vzniku státu

1. náboženská teorie – stát vznikl z boží vůle a odráží v sobě dokonalost
2. patriarchální teorie – stát vznikl postupným rozšiřováním rodiny
3. mocenská teorie – jedná se vládu silnějšího nad slabším
4. smluvní teorie – stát vznikl na základě smlouvy

Úkoly

S pomocí internetu vyhledejte zastánce smluvní teorie vzniku státu.

V jaké době vznikly nejstarší státy, která teorie by se u nich mohla použít?

Která teorie vzniku státu se uplatňovala nejvíce a proč?

Závěrečný test

1. Co patří mezi základní znaky státu?

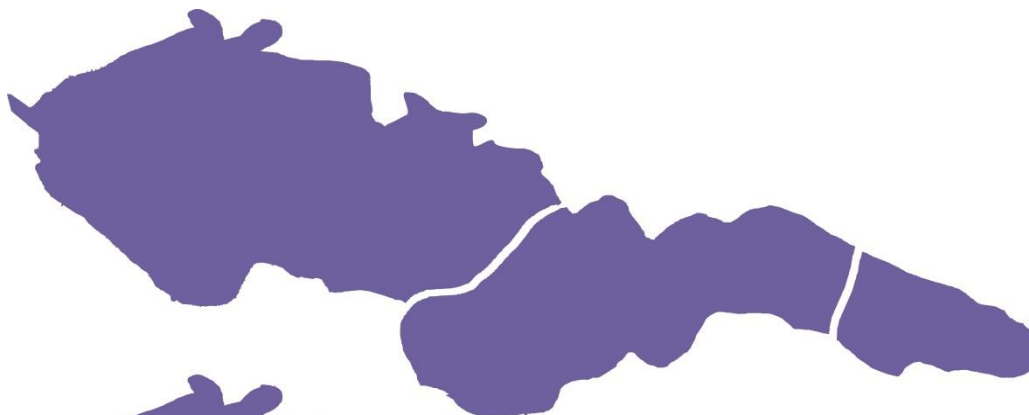
2. Rozdělte uvedené funkce státu do tabulky:

podpora v nezaměstnanosti, oprava zámku Hluboká nad Vltavou, vojenská akce NATO, sepsání smlouvy s Polskem o vzájemné pomoci, dojednání podmínek pro obchodování s Čínou, vybavení českých škol novými počítači

vnitřní funkce	vnější

3. Sledujte území našeho státu a popište, jak se měnilo, ke každému státnímu útvaru uveďte data a pojmenujte ho.

a)

b)

c)

Řešení závěrečného testu

1. organizace státu, území a obyvatelstvo, právo

2.

vnitřní funkce	vnější
Podpora v nezaměstnanosti	Vojenská akce NATO
Opravy zámku Hluboká	Sepsání smlouvy s Polskem o vzáj. pomoci
Vybavení českých škol novými počítači	Dojednání podmínek pro obchod. s Čínou

3.

- a) První Československá republika (1918 – 1938).** Nový státní útvar, který vznikl po rozpadu Rakouska-Uherska. Největší státní útvar v historii samostatné české a československé státnosti.
- b) Československo v letech 1945 – 1992.** Společný stát Čechů a Slováků ve 2. polovině 20. století.
- c) Česká republika od r. 1993** – samostatný státní útvar, který vznikl rozpadem Československa.

Použitá literatura

ŘÍCHOVÁ, Blanka. Úvod do současné politologie: Srovnávací analýza demokratických politických systémů. 1. vyd. Praha: Portál, 2002, 207 s. ISBN 80-717-8628-4

DVOŘÁK, Jan. Odmaturuj! ze společenských věd. Aktualiz. vyd. 1. Brno: Didaktis, c2008, 256 s. ISBN 978-80-7358-122-0